

OBSAH LEKÁRSKY OBZOR 4/2003 - SÚHRNY

Vasil ŠTEFANCO, Milan KOKAVEC, Abdul-Rakeeb SHOJA:

NAŠE SKÚSENOSTI S LIECBOU BIONEKRÓZY HLAVY FEMURU / s. 101

SÚHRN:

Východisko: Autori predkladajú operatívne alternatívy liečby bionekrózy hlavy femuru, ktoré zahŕňujú podstatu dekompresie, osteotómie, kostného štepovania a v pokročilom štádiu náhrady kľbu.

Súbor a metódy: Na I. Ortopedickej klinike v Bratislave v rokoch 1990 - 1995 sme vykonali operatívne výkony pre bionekrózu hlavy femuru z rôznych príčin u 94 pacientov (60 mužov a 34 žien).

Výsledky: Podľa klasifikácie Merleho d'Aubigné a Postela bol dosiahnutý výborný výsledok v 58,5 %, veľmi dobrý v 18,1 %, dobrý v 10,6 % a zlý v 12,5 % .

Záver: Skorá detekcia a diagnostika avaskulárnych nekroz je základným predpokladom pre úspešnosť liečby. Spôsob liečby závisí od veku pacienta, od príčiny bionekrózy a od štádia choroby.

Kľúčové slová: avaskulárna nekroza hlavy femuru – dekompresia – osteotómia - Ennekingova klasifikácia – kortikoidy – venózna oklúzia – kolaps hlavy femuru – totálna endoprotéza „crescent sign“.

Branislav FÁBRY:

**NIKTORÉ ETICKÉ PROBLÉMY TRANSPLANTÁCIÍ BUNIEK,
TKANÍV ALEBO ORGÁNOV / s. 107**

SÚHRN:

Transplantácia buniek, tkanív alebo orgánov je oblasť, v ktorej sa okrem medicíny prelína niekoľko ďalších vedných disciplín - etika, sociológia a právo. Transplantácia prináša do medicíny novum, vzťah lekára a pacienta si vyžaduje ešte tretiu stranu - darcu orgánu. Problematika transplantácií si žiada zmenu v myslení a informovanosti spoločnosti, ako aj jednoznačnú právnu úpravu. V centre záujmu stoja naďalej dve otázky: určovanie momentu

smrti darcu a jeho súhlas k odberu buniek, tkanív alebo orgánov, ktorý vo svete neustále podlieha rôznym právnym novelizáciám. Je potrebné nájsť rovnováhu medzi hlboko zakorenenou nedôverou spoločnosti k právu disponovať mrtvym telom a život zachranujúcou transplantáciou pre iných pacientov. Nezanedbateľný je aj ekonomický aspekt transplantácií, ktoré znižujú spoločenskú a sociálnu záťaž a vracajú v mnohých prípadoch do života ekonomicky aktívnych ľudí.

Clánok sa zaoberá len etickými problémami transplantácií, právnym otázkam je venovaná samostatná práca.

K l ú c o v é s l o v á : transplantácia buniek, tkanív alebo orgánov - moment smrti - súhlas k darovaniu orgánov - platené darcovstvo – xenotransplantácie.

Jozef ROVENSKÝ, Elena KOŠKOVÁ, Juraj PAYER:

K OTÁZKE VÝSKYTU JUVENILNEJ IDIOPATICKEJ ARTRITÍDY

A REUMATOIDNEJ ARTRITÍDY PRI TURNEROVOM SYNDRÓME / s. 112

SÚHRN:

Autori opísali priebeh reumatoidnej artritídy pri Turnerovom syndróme. Choroba vznikla u 26-ročnej pacientky, mala progresívny priebeh, preto sa musela nasadiť kombinovaná liečba antimalarikom a metotrexátom. Reumatoidná artritída bola séronegatívna. Turnerov syndróm bol diagnostikovaný v 8 rokoch. U druhej pacientky s Turnerovým syndrómom, ktorý diagnostikovali v 13 rokoch života, sa objavil v 17 rokoch polyartritický syndróm a pleuroperikarditída exsudatívneho charakteru po infekcii. Predpokladali sme vývoj so systémovými prejavmi, choroba ustúpila po ročnej liečbe. V práci sa podáva prehľad doterajších vzťahov medzi Turnerovým syndrómom a vývojom juvenilnej idiopatickej artritídy, resp. artritídy typu reumatoidnej artritídy.

K l ú c o v é s l o v á : reumatoidná artritída – juvenilná idiopatická artritída – Turnerov syndróm.

Jozef PELLA, Peter KALIST, Branislav STANCÁK:

FIBRILÁCIA PREDSIENÍ – SÚČASNÝ STAV POZNANIA A NÁZORY NA LIECIBU

/ s. 116

SÚHRN:

Fibrilácia predsiení je najčastejšie sa vyskytujúcou dysrytmiou v internistickej praxi a zároveň najbežnejšou chronickou supraventrikulárnou dysrytmiou, ktorá má navyše stúpajúcu prevalenciu. Trpí nou okolo 6 % jedincov vo veku > 65 rokov a 10 % vo veku viac ako 80 rokov. Diagnostika málokedy robí problémy, no liečba je vysoko individuálna, podľa symptómov a eventuálne pridružených chorôb. Práca má za cieľ prehľadne zhrnúť súčasný stav poznania o fibrilácii predsiení. Autori si uvedomujú, že takto rozsiahlu problematiku prakticky nie je možné zhrnúť do niekoľkých strán, preto logicky niektoré údaje o fibrilácii predsiení nemôžu byť prezentované alebo sú uvedené iba heslovito, resp. v tabulkovej forme.

Kľúčové slová: fibrilácia predsiení – mechanizmus – klinika – antidysrytmická terapia.

Jana BLAHOVÁ, Kvetoslava KRÁLIKOVÁ, Vladimír KRČMÉRY, st.,

Radko MENKYNA:

EURÓPSKE DIMENZIE REZISTENCIE NA ANTIBIOTIKÁ

- ANALÝZA EURÓPSKÝCH VÝSLEDKOV PROJEKTOV SENTRY A MYSTIC / s.

123

SÚHRN:

V práci sa konštatuje, že rezistencia mikrobov na antibiotiká u pacientov na pracoviskách intenzívnej starostlivosti je vysoká a stále narastá. Opodstatnenosť jej monitorovania vyplýva aj z výsledkov získaných zo siete spomínaných pracovísk z 11 európskych krajín počas 4 rokov v rámci projektov MYSTIC a SENTRY. Uvádzajú sa výsledky týchto štúdií získané monitorovaním rezistencie gramnegatívnych pôvodcov nozokomiálnych infekcií, ako aj výsledky štúdií ďalších problémov rezistencie. Hodnotenia výsledkov týchto štúdií nabádajú k „epidemiologickej“ bdelosti a k racionalizácii užívania antibiotík.

Kľúčové slová: rezistencia na antibiotiká – európske dimenzie – výsledky projektov SENTRY a MYSTIC.

Martin BREZINA, Klára FRECEROVÁ, Milan DRDOŠ, Eva NEVICKÁ:
PREVENČIA, DIAGNOSTIKA A LIECBA DETSKEJ TUBERKULÓZY / s. 127

• C O N T E N T S L E K Á R S K Y O B Z O R 4 / 2 0 0 3 – S U M M A R Y

Vasil ŠTEFANCO, Milan KOKAVEC, Abdul-Rakeeb SHOJA:
OUR EXPERIENCES WITH TREATMENT OF FEMORAL HEAD BIONECROSIS / s. 101

SUMMARY:

Background: The authors submit surgical treatment modes of bionecrosis of femoral head that involve essential decompression, osteotomy, bone grafting and in advanced stage of the disease joint replacement.

Patients and methods: Between 1990 – 1995 at I. Orthopedic Clinic in Bratislava 94 patients (60 males and 34 females) underwent surgery for bionecrosis of femoral head due to various causes.

Results: According to the Merle d'Aubigné and Postel classification an excellent result was attained in 58.5 % of cases, very good in 18.1 %, good in 10.6 % and 12,5 % of cases showed an unfavorable result.

Conclusion: Early detection and diagnostics of avascular necroses is an elementary prerequisite for successful treatment which depends on patient's age, cause of bionecrosis and stage of the disease.

K e y w o r d s : avascular necrosis – decompression – osteotomy – Enneking classification – corticosteroids – venous occlusion - head collapse – total joint replacement „crescent sign“.

Branislav FÁBRY:
**SOME ETHICAL PROBLEMS OF CELLS, TISSUES
OR ORGANS TRANSPLANTATION / s. 107**

SUMMARY:

Cells, tissue or organs transplantation is a field interconnecting medicine with other scientific fields – ethics, sociology and law. Transplantation produces a new phenomenon in medicine, doctor-patient relationship will require one more party – organ donor. The problems of transplantation will need a change in thinking and better informedness of the society as well as explicit legal amendment. The two questions are still given top priority: the determination of the time of dying and his consent for cells, tissues or organs retrieval that is continually undergoing various legal amendments. It is necessary to find a balance between deeply rooted mistrust of the society in the law concerning the disposal of dead body and life saving transplantation for patients. The economic aspect of transplantations removing social burden on the side of society and bringing economically active people back to life should not be disregarded.

The paper is devoted to ethical problems only, legal issues are discussed in a separate paper.

Key words: cells, tissues or organs transplantation – time of dying – consent to organ donation – paid for donation – xenotransplantation.

Jozef ROVENSKÝ, Elena KOŠKOVÁ, Juraj PAYER:

**SOME REMARKS ON INCIDENCE OF JUVENILE IDIOPATHIC ARTHRITIS
AND RHEUMATOID ARTHRITIS IN TURNER'S SYNDROME / s. 112****SUMMARY:**

The authors describe a course of rheumatoid arthritis in Turner's syndrome. A 26 year old patient developed progressive course of the disease and therefore a combined therapy by antimalarial drugs and methotrexate had to be administered. RA was seronegative. Turner's syndrome was diagnosed at the age of 8. In another patient with Turner's syndrome diagnosed at the age of 13, polyarthritic syndrome and exsudative pleuropericarditis due to infection appeared at the age of 17. The authors suggested a development of juvenile idiopathic arthritis with systemic manifestations, the disease yielded to 1-year therapy. The paper outlines the existing relations between Turner's syndrome and the development of juvenile idiopathic arthritis and/or arthritis of the RA type.

Key words: rheumatoid arthritis – juvenile idiopathic arthritis – Turner's syndrome .

Jozef PELLA, Peter KALIST, Branislav STANCÁK:

ATRIAL FIBRILLATION – CURRENT STATE OF KNOWLEDGE

AND OPINIONS ON TREATMENT / s. 116

SUMMARY:

Atrial fibrillation is the most frequent arrhythmia in internist practice and most common chronic supraventricular arrhythmia with the increasing prevalence affecting 6 % of subjects aged > 65 years and 10 % of subjects over 80 years. There are no problems in the diagnostics, however the treatment itself is tailored to individual needs according to the symptoms and associated diseases. The paper aims to summarize the current state of knowledge on atrial fibrillation. The authors do realize that such an extensive area of problems requires more space, accordingly some data on atrial fibrillation cannot be presented, or may be listed only in a table form.

Key words : atrial fibrillation – mechanism – clinic – anti-dys-rhythmic therapy.

Jana BLAHOVÁ, Kvetoslava KRÁLIKOVÁ,

Vladimír KRCMÉRY, st., Radko MENKYNA:

EUROPEAN DIMENSION OF ANTIBIOTIC RESISTANCE

- ANALYSIS OF EUROPEAN RESULTS OF SENTRY AND MYSTIC PROJECTS

/s. 123

SUMMARY:

The paper states, that antimicrobial resistance in infected patients hospitalized at the Intensive Care Units is high and still increasing. The significance of monitoring of resistance results also from the data obtained from 11 European countries during 4-year projects MYSTIC and SENTRY. The results of the studies of monitoring of nosocomial infections caused by gram-negative bacteria are presented. The outcomes of these studies urge to the „epidemiological vigilance“ and to rational use of antibiotics.

Key words: antibiotic resistance – European dimension – SENTRY and MYSTIC projects results.

**Martin BREZINA, Klára FRECEROVÁ, Milan DRDOŠ, Eva NEVICKÁ:
PREVENTION, DIAGNOSTICS AND THERAPY OF TUBERCULOSIS IN
CHILDREN /s. 127**